

Казки про родину

Як вояк порозумів руську мову

Як вояк порозумів руську мову Ще давно, як служили по вісім літ у війську, кожний жовнір діставав військовий мундир, а часом, як добре справлявся, і ремунду — чому ні!

Так було, що мала мати сина, що власне дослужував у війську, а хлопець то такий, як той медвідь у дебрях.

Вислужив він у війську та приходить на село до матері. Як мати його у ви діла, як зачне:

— Синочку мій! — каже.— Надіє моя! А він собі у мундирі навіть не зиркне на матір, тільки все мурчить:

— Я, я, альзо...

Ну, знаєте, матір настрашилася, що то таке, що син нічого до неї не говорить. Йой! Аж не знає, що робити. Підходить до нього та й каже:

— А чого тобі, синцю, їстоньки дати? А той як лупне:

— Ніхте ферштанден! — то аж мати утікла.

— Біда! — каже матір.— Ще може з голоду умерти. Іде ще раз до нього та й питає так і так — може, тобі того, синцю, а може, того, так-сяк на різні способи, але син усе «ніхте ферштанден» та й «ніхте ферштанден». Так щось було три дні. А через той час син ходив або до корчми їсти, або заліз під комин та й там дещо нахаласував, аж череву не було повне. Але тут треба якоїсь поради.

Радиться мати у того і того, але де там! Пішла до вїйта та й питає:

— Така і така річ, пане начальнику, син мій такий угурний, що навіть слова до мене не заговорить.

— Добре, бабо! — каже вїйт.— Ідіть та закличете його до корчми, будете мовити, що я його конче кличу.

Ну, мати урадувалася, що вїйт синові порадить, та й іде просто до сина:

— Так і так, синцю, пан начальник кликали в корчму. Якось синцю послушав — а як же?

Приходить до корчми, а за ним матір. Видить ціла громада. А вїйт до нього:

— А де твоя матір? — питає.

А той нічого, тільки висупив очі та дивиться.

— Гей, хлопці, ану-но з ним на лавку, вріжте йому по-цісарськи! — крикнув вїйт.

А тут один за голову, а другий за ноги та й далі на лавку. Розпростерли його добре, а він шарпається, не дається, але мусить.

— А ви, куме, отою палицею! — крикнув вїйт до кума присяжного.

Вдарив присяжний раз по задку лягою, а той ані йойкне.

— А де твоя матір? — питає він знову.

— Ніхте ферштанден! — крикнув він.

— Дайте йому ще отого файного «ніхте ферштанден!». А присяжний б'є, що лиш влізе, не питає нічого.

— А де твоя матір? — питає вїйт знов. А той знов гукнув:

— Ніхте ферштанден!

Ото, знаєте, кумедія! В корчмі сміх, а мати дивиться на сина, звичайне, як мати, та й їй трохи жаль зробилося сина. Але присяжний б'є, ув! Б'є, не питає, а до того ще фест і мощно. — Йой! — як крикне нараз синцю з болю.— А от моя матір! Пустіть, пустіть, майте бога в серці!

— А-а! Коли так, то що іншого,— каже вїйт,— дайте йому за то півкватирок. Ех! Як собі хлюпне трохи шнапсу та й в сміх:

— А то бодай вас,— каже. Та й від того часу вже лиш говорить по-руськи.